

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

21 בנובמבר 2006

120

ל' בחשון התשס"ז

10	הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון מס' 36) (תוספת שנתית לסל שירותי הבריאות), התשס"ז-2006
11	הצעת חוק הזכות לעבודה בישיבה, התשס"ז-2006

מתפרסמות בזה הצעות חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת:

הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון מס' 36) (תוספת שנתית לסל שירותי הבריאות), התשס"ז-2006*

- תיקון סעיף 9
1. בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 9 -
- (1) בסעיף קטן (ב), בפסקה (3), הסיפה החל במילים "או לעדכן את עלות הסל לקופות" - תימחק;
- (2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ג) עלות הסל לקופות תגדל מדי שנה בשיעור של 2% ביחס לעלותו בשנה הקודמת, אשר ישמשו לשם הוספת שירותים או תרופות לסל שירותי הבריאות; ואולם, הוספה כאמור כנגד גריעה של שירותים או תרופות לפי סעיף 8(ב)(2) לא תובא בחשבון כחלק מהתוספת השנתית לסל לפי סעיף קטן זה.
- (ד) עלות הסל לקופות תתעדכן מדי שנה בהתאם לעליה במספר המבוטחים המשוקלל הממוצע בכל שנה לעומת מספר המבוטחים המשוקלל הממוצע בשנה שקדמה לה; בסעיף קטן זה, "מספר המבוטחים המשוקלל" - כהגדרתו בסעיף 17."
2. תחילתו של סעיף 9 לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה ביום _____.

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן, מוצע לקבוע כי עלות הסל תתעדכן מדי שנה כך שיובאו בחשבון השינויים הרמוגרפיים שחלו באוכלוסייה משנה לשנה (סעיף 9(ד) המוצע).

קביעת מנגנון עדכון בחוק נועדה לשרת מטרת אחדות, ובהן הבטחת גידול נאות של סל שירותי הבריאות מדי שנה ללא צורך בניהול משא ומתן בנוגע לצורך בהגדלתו של הסל ולהיקף הגדלתו, הבטחת שירותי בריאות ברמה נאותה לתושבים המשלמים מס ייעודי בדמות דמי ביטוח בריאות ממלכתי, ומתן אפשרות למערכת הבריאות לבצע תכנון ארוך טווח של שירותי הבריאות הניתנים לתושבי המדינה.

עלות תקציבית

להערכת משרד האוצר עלותה של הצעת חוק זו היא למעלה מ-500 מיליון שקלים חדשים בשנה.

הצעת חוק זו הינה הצעת חוק תקציבית כהגדרתה בחוק יסוד: משק המדינה.

סעיף 9(ב) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 (להלן - החוק), קובע כי עלות סל שירותי הבריאות לקופות החולים תתעדכן מדי שנה בשיעור העליה של מודד יוקר הבריאות, הכולל את מודד השכר למשרת שכיר במגזר הבריאות ובמגזר הציבורי, את מודד המחירים לצרכן ואת מודד תשומות הבניה.

בחוק לא נקבע מנגנון המחייב את עדכון סל שירותי הבריאות בשל הידושים טכנולוגיים המאפשרים הוספת שירותים ותרופות שלא ניתנו קודם לכן ואף לא בשל שינויים דמוגרפיים, קרי: גידול באוכלוסייה והודקנותה.

בהצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון מס' 36) (תוספת שנתית לסל שירותי הבריאות), התשס"ז-2006, המתפרסמת בזה, מוצע לבטל את הסמכות שברשות הנתונה בידי שר הבריאות ושר האוצר לעדכן את הסל לקופות בשל שינויים דמוגרפיים ולקבוע כי אחת לשנה יגדל סל שירותי הבריאות, מעבר לגידולו במודד יוקר הבריאות, בשיעור של 2% לשם הוספת שירותי בריאות חדשים (סעיף 9(ג) המוצע).

חברי הכנסת: דני נוה, חיים אורון, אורית נוקד, זבולון אורלב, אלחנן גלזה, יצחק גלנטי, יצחק זיו, שרה מרום שלו, משה שרוני, סטס מיסז'ניקוב

* הצעת חוק מס' 178/17, 193/17, 372/17, 373/17, 863/17, 865/17; הועברו לוועדה ביום כ"ג בתמוז התשס"ו (19 ביולי 2006).

¹ ס"ח התשנ"ה עמ' 156; התשס"ו עמ' 314.

² המועד ייקבע בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית.

הצעת חוק הזכות לעבודה בישיבה, התשס"ז-2006*

1. בחוק זה -
- "הסכם קיבוצי" - כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957;¹
- "הפסקה בעבודה" - הפסקה שהעובד זכאי לה מכוח דין, הסכם קיבוצי, חוזה עבודה או נוהג במקום העבודה;
- "מושב לעבודה" - מושב במצב תקין בעל משענת גב, מותאם בצורתו, במבנהו ובממדיו לעובד ולעבודה המבוצעת, וכן הדום שעליו יוכל להשעין את רגליו בנוחות, אם אין הוא יכול לעשות כן בלי הדום;
- "מקום עבודה" - מקום שנעשית בו עבודה לצורכי עסק, משלח יד או שירות ציבורי, למעט מקום שהוראות סימן ד' בפרק ד' לפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970,² חלות לגביו;
- "השר" - שר התעשייה המסחר והתעסוקה.
2. מעביד יעמיד לרשות עובד במקום העבודה מושב לעבודה ולא ימנע מעובד ישיבה במהלך העבודה, ככל שביצועה הרגיל של העבודה מאפשר ישיבה.
3. לענין סעיף 2, חוקה כי ביצועה הרגיל של העבודה מאפשר ישיבה בהתקיים אחד מהתנאים המפורטים להלן, אלא אם כן הוכיח המעביד אחרת:
- (1) מרבית הפעולות הנדרשות מן העובד ברוב שעות העבודה מאפשרות לעובד הזדמנות סבירה לשבת בלי שתופרע העבודה;
- (2) העבודה ניתנת לביצוע בעמדת עבודה קבועה; בפסקה זו, "עמדת עבודה קבועה" - מקום שיוחד לעובד על ידי המעביד לביצוע עיקר עבודתו;
- (3) מרבית הפעילות הנדרשת מהעובד ברוב שעות העבודה אינה מחייבת תנועה מתמדת, לרבות תנועה מתמדת ממקום למקום.
4. בלי לגרוע מהוראות סעיף 2, מעביד יעמיד לרשות העובדים במקום העבודה כיסאות או ספסלים מתאימים, בעלי משענת גב, במספר מספיק ובמצב תקין, לישיבה בעת הפסקה בעבודה.

דברי הסבר

סימן ד' בפרק ד' לפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970 (להלן - הפקודה), שענינו רווחה לעובדים, קובע הוראות בדבר סידורי הרווחה שיש לקיים במפעל לטובת העובדים, ובהן הוראות לענין מקומות ישיבה, הן בעת ביצוע העבודה והן בעת הפסקה בעבודה. הוראות הפקודה חלות על מפעלים בלבד, ועל כן עובדים המועסקים בענפי מסחר ושירותים אינם זכאים מכוח חוק למקום ישיבה בעת ביצוע העבודה או בעת הפסקה, ונאלצים לעתים לעמוד במשך שעות ארוכות במהלך עבודתם. הצעת חוק הזכות לעבודה בישיבה, התשס"ז-2006, המתפרסמת בזה, באה לחייב את המעביד להעמיד לרשות עובדים שאינם באים בגדר הוראות הפקודה מקומות ישיבה, הן בעת ביצוע עבודה והן בעת הפסקה בעבודה, ובכך לספק לעובדים אלה תנאים בסיסיים במקום עבודתם, בדומה להוראות פרק ד' לפקודה.

סעיף 1 בסעיף קבועות ההגדרות הדרושות לחוק המוצע, ובהן הגדרת מושב ראוי שעל המעביד להעמיד לרשות העובד וכן הגדרת מקום העבודה שעליו יחולו הוראות החוק המוצע

סעיפים 2 ו-3 הוראות אלה באות לעגן את זכותם של עובדים בענפי מסחר ושירותים לעבודה

¹ הצעות חוק מס' 872/17/ב ר"ב 1194/17; הועברו לוועדה ביום כ"ג בתמוז התשס"ו (19 ביולי 2006).

² ס"ח התשי"ז, עמ' 63.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 16, עמ' 337.

5.	(א) לבית הדין לעבודה תהא סמכות ייחודית לדון בהליך אורחי בשל הפרת הוראות סעיפים 2 ו-4, והוא רשאי: (1) לפסוק פיצויים, אף אם לא נגרם נזק של ממון, בשיעור שייראה לו בנסיבות הענין; (2) ליתן צו מניעה או צו עשה לתיקון ההפרה.	סמכות שיפוט ותרות
6.	(ב) מצא בית הדין לעבודה כי נתבע הפר את הוראות סעיפים 2 ו-4, רשאי הוא לחייב את המפה אף אם לא נגרם נזק, בתשלום פיצויי עונשין שלא יעלו על 20,000 שקלים חדשים ואולם, רשאי בית הדין לעבודה לפסוק פיצויי עונשין שלא יעלו על 200,000 שקלים חדשים, בהתחשב בחומרת העבירה או בנסיבותיה. (ג) הסכומים הנקובים בסעיף זה יעודכנו ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה - יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד החדש לעומת המדד הבסיסי לענין זה - "המדד החדש" - המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון; "המדד הבסיסי" - המדד שפורסם בחודש שלפני תחילתו של חוק זה; "מדר" - מדר המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. תובענה בשל הפרת הוראות סעיפים 2 ו-4 יכול שתוגש בידי - (1) העובד; (2) ארגון העובדים היציג באותו מקום עבודה, ובאין ארגון עובדים כאמור - ארגון העובדים שהעובד חבר בו; (3) ארגון העוסק בזכויות בעבודה, ובלבד שהעובד הסכים לכך.	זכות תביעה
7.	חל על העובד הסכם קיבוצי המסדיר את זכותו לעבודה בישיבה, יחול ההסכם האמור, ככל שיש בהוראותיו כדי להוסיף על זכויותיו של העובד לפי חוק זה.	שמירת זכויות
8.	הוראות חוק זה יחולו, לענין מעביד ועובד, על מעסיק בפועל ועל עובד של קבלן כוח אדם המועסק אצל מעסיק בפועל; בסעיף זה, "מעסיק בפועל" ו"קבלן כוח אדם" - כהגדרתם בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996; ³ לענין חוק זה, דין המדינה כדין כל מעביד אחר.	תחולה על מעסיק בפועל
9.	השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, לאחר התייעצות עם ארגוני עובדים וארגוני מעבידים שלדעת השר הם נוגעים בדבר ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.	דין המדינה ביצוע ותקנות
10.	תחילתו של חוק זה 60 ימים מיום פרסומו.	תחילה

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 6 מוצע לקבוע כי העובד, ארגון העובדים היציג במקום העבודה או ארגון העובדים שהעובד חבר בו אם לא קיים ארגון יציג, יוכלו להגיש תובענה לבית הדין לעבודה בשל הפרת הוראות סעיפים 2 ו-4 לחוק המוצע. נוסף על כך, מוצע כי גם ארגון העוסק בזכויות בעבודה יוכל להגיש תובענה כאמור, אם העובד הסכים לכך.

סעיפים 7 עד 9 מוצע להרחיב את תחולת החוק המוצע כך שיחול הן על המדינה (סעיף 9 המוצע) והן על העסקה באמצעות קבלני כוח אדם (סעיף 8 המוצע). כמו כן, הוראותיו של החוק המוצע באות להוסיף על זכויות עובדים מכוח הסכמים קיבוציים לענין מקומות ישיבה (סעיף 7 המוצע).

סעיף 5 מוצע להקנות לבית הדין לעבודה סמכות ייחודית לדון בהליך אורחי בשל הפרת הוראות סעיפים 2 ו-4 לחוק המוצע. בהתאם לכך, יהיה בית הדין רשאי לפסוק פיצויים אף אם לא נגרם נזק של ממון, וכן ליתן צו מניעה או צו עשה לתיקון ההפרה, בדומה למקובל בחוקי עבודה אחרים, כגון חוק עבודת נשים, התש"ד-1954, וחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988.

כדי להרתיע מעבידים ולעודד עובדים לעמוד על זכויותיהם לפי החוק המוצע, יהיה בית הדין לעבודה רשאי לחייב מעביד גם בתשלום פיצויי עונשין, אף אם לא נגרם כל נזק, בשל הפרת הוראות החוק. פיצויים כאמור אינם משקפים הערכה של הנזק שנגרם לעובד, שכן הם אינם נשענים על בסיס מרפא או מתקן, אלא על בסיס עונשי והרתעתי (ע"א 140/00 עזרון המנוח מיכאל אטינגר ז"ל ואח' נ' החברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ ואח', פ"ד נח(4) 486).

חברי הכנסת: שלי יחימוביץ, מרינה סולודקין, גרעון סער, זבולון אורלב

³ ס"ח התשנ"ו, עמ' 201.